

Łódź, 25 marca 2022 r.

PNIK-I.4131.374.2022

Rada Gminy Daszyna

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.)

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr L/248/2022 Rady Gminy Daszyna z dnia 4 marca 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy Daszyna, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 21 marca 2022 r.

Uzasadnienie

Rada Gminy Daszyna przyjęła uchwałę Nr L/248/2022 z dnia 4 marca 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy Daszyna - zwaną dalej uchwałą.

Zgodnie z § 1 uchwały ustala się wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla strażaka ratownika Ochotniczej Straży Pożarnej, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu, ćwiczeniu lub innym działaniu zleconym przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę Daszyna niezależnie, od otrzymanego wynagrodzenia, w wysokości: za każdą rozpoczętą godzinę udziału w działaniu ratowniczym lub akcji ratowniczej – 15, 00zł

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

(ust. 1); za każdą rozpoczętą godzinę udziału w szkoleniu lub ćwiczeniu – 6, 00 zł (ust. 2); za każdą rozpoczętą godzinę udziału w innych działaniach zleczonych przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę, zapewniających ochronę życia, zdrowia, mienia i środowiska – 6 zł (ust. 3). Zgodnie zaś z § 2 uchwały wypłata ekwiwalentu następować będzie kwartalnie.

Podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały zawarto w art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. poz. 2490) – zwanej dalej ustawą, który stanowi, że strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny (ust. 1). Wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "M.P." na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, z późn. zm.) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego, naliczanego za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy (ust. 2).

Organ nadzoru zwraca uwagę na różnice pomiędzy obecną, a poprzednio obowiązującą podstawą prawną uchwały. W § 1 ww. uchwały Rada ustaliła wysokość ekwiwalentu pieniężnego „za każdą rozpoczętą godzinę udziału”. Tymczasem art. 15 ust. 2 ustawy stanowi, że wysokość ww. ekwiwalentu pieniężnego powinna być naliczana za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej. Zaznaczyć należy, że modyfikacja przepisów prawa stanowi istotne naruszenie prawa. Niedopuszczalna jest modyfikacja przepisów ustawowych, która powoduje całkowitą zmianę brzmienia i interpretacji przepisów ustawowych (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 20/20; wyrok NSA z 7 kwietnia 2010 r., sygn. akt II OSK 170/10).

Z art. 15 ust. 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych wynika, że ekwiwalent pieniężny należny jest za działania ratownicze, akcje ratownicze, szkolenia lub ćwiczenia. Tymczasem Rada Gminy Daszyna ustaliła ekwiwalent pieniężny również za inne działania zlecone przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę Daszyna. Taki zapis stanowi przekroczenie zakresu delegacji ustawowej wynikającej z art. 15 ust. 1 ustawy. Zaznaczyć również należy, że w art. 15 ust. 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, w przeciwieństwie do poprzednio obowiązującej regulacji, nie wskazano Państwowej Straży

Pożarnej, czy gminy jako organizatora działań ratowniczych, akcji ratowniczych, szkoleń i ćwiczeń, za które należy się ekwiwalent o ustalonej przez radę wysokości. W przepisie tym mowa jest ogólnie o uczestnictwie w „działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu” co oznacza, że organizatorem tym mogą być również inne uprawnione podmioty. Rada nie została upoważniona do zawężania działań ratowniczych, akcji ratowniczych, szkoleń i ćwiczeń, za które należy się ekwiwalent w ustalonej wysokości, do tych organizowanych przez Państwową Straż Pożarną lub gminę.

W ocenie organu nadzoru § 2 uchwały przekracza zakres delegacji wynikający z art. 15 ust. 2 ustawy. Rada na mocy wymienionego przepisu posiada kompetencje uchwałodawczą do ustalania wysokości ekwiwalentu pieniężnego nie zaś do ustalania zasad jego przyznawania czy też wypłacania. Tymczasem § 2 uchwały reguluje zasadę wypłacania ekwiwalentu, zgodnie z którą wypłata ekwiwalentu następować będzie kwartalnie. Przekroczenie delegacji ustawowej stanowi istotne naruszenie prawa.

Dodatkowo organ nadzoru zwraca uwagę na tytuł uchwały, z którego wynika, że uchwała reguluje wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczych straży pożarnych. Obowiązujące przepisy odmiennie określają krąg osób uprawnionych do ekwiwalentu. W tym zakresie art. 15 ust. 1 ustawy o posługuje się pojęciem „strażak ratownik OSP”, które w świetle przepisów ustawy nie jest tożsame z pojęciem „członka ochotniczych straży pożarnych”. Zgodnie z art. 1 ust. 3 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, ochotnicze straże pożarne zrzeszają członków ochotniczych straży pożarnych, zwanych dalej „strażakami OSP”. Z art. 8 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych wynika natomiast, że strażakiem ratownikiem OSP jest strażak OSP, który spełnia określone w nim wymagania, mianowicie: 1) ukończył 18 lat, a nie ukończył 65 lat, z zastrzeżeniem art. 9 ust. 1, 2) posiada aktualne ubezpieczenie, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2, 3) posiada aktualne orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do udziału w działaniach ratowniczych, 4) odbył szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, 5) ukończył z wynikiem pozytywnym szkolenie podstawowe przygotowujące do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych. Tym samym pojęcie „strażaka ratownika OSP”, o którym mowa w art. 15 ust. 1 ustawy jest węższe niż pojęcia „członka ochotniczych straży pożarnych” czy „strażaka OSP”. Pomimo, że w treści § 1 uchwały prawidłowo wskazano podmioty, którym Rada ustaliła wysokość ekwiwalentu pieniężnego tj. „dla strażaka ratownika Ochotniczej Straży Pożarnej,” to tytuł uchwały odbiega od brzmienia upoważnienia ustawowego i wykracza poza jego zakres.

Wobec powyższego, w terminie 7 dni od doręczenia niniejszego zawiadomienia, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Justyna Szymańska-Chłodzińska
Zastępca Dyrektora Wydziału
Prawnego, Nadzoru i Kontroli

Do wiadomości:

Wójt Gminy Daszyna